

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci žalobcov - 1. J., bytom S., a 2. Ž., rod. G. bytom K., oboch zastúpených **JUDr. A.**, advokátkou v K., proti žalovanému **Krajskému pozemkovému úradu v Nitre**, Nitra, Štefánikova trieda 69, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2007/00021-I z 11. januára 2007 a o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 28S 25/2007-34 zo dňa 6. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 6. novembra 2007 č. k. 28S 25/2007-34, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu žalobcov proti rozhodnutiu žalovaného Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 2007/00021-I z 11. januára 2007. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Komárne č. 2006/00340/94-G zo 6. novembra 2006, ktorým správny orgán prvého stupňa vyhovel protestu prokurátora zo dňa 6. októbra 2006 a zrušil svoje pôvodné rozhodnutie č. 2005/00442/82-G zo dňa 5. októbra 2005.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, keď s poukazom na tieto zákonné ustanovenia dospel k záveru, že žalovaný ako odvolací správny orgán postupoval správne a v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým tento vyhovel protestu prokurátora proti rozhodnutiu zo dňa 5.10.2005, nakoľko v tomto rozhodnutí sa prvostupňový správny orgán neriadil ustanovením § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z. z.. Zároveň krajský súd poukázal na to, že správny orgán prvého stupňa bude opätovne rozhodovať o nároku žalobcov v 1. a 2. rade

na navrátenie vlastníckeho práva k pozemkom, pričom sa musí vypořiadat' so všetkými námietkami prokurátora vznesenými v podanom proteste.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcom náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v konaní neboli úspešní.

Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že rozhodnutie správneho orgánu ako aj krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu, z ktorého rozhodnutie vychádzalo, je v rozpore s obsahom spisu a že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Pritom namietali, že v prejednávanej veci neboli preverené také skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozhodovanie vo veci samej. Poukazovali najmä na to, že osvedčením o dedičstve D 207/99 Okresného súdu v Komárne bolo potvrdené ich dedičstvo k pôdohospodárskemu majetku po ich nebohej matke H.. G. rod. K., že právo na dedenie je garantované aj Ústavou Slovenskej republiky, že len komisia ROEP v obci S., ktorá nemala právomoc ani príslušnosť, na to aby preskúmala zákonnosť a vykonateľnosť rozhodnutia ONV v Komárne Fin 4/1795/1969 zo dňa 25.10.1969, následne po ich dedení rozhodla o tom, že rozhodnutím došlo k zrieknutiu sa poľnohospodárskeho majetku zo strany ich matky v prospech štátu, pričom predmetné rozhodnutie dodnes nie je opatrené doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti; tiež vytýkali, že žiaden vo veci samej konajúci orgán štátu ani súd nepreskúmali tú zásadnú okolnosť, či toto rozhodnutie vôbec bolo doručené priamo dotknutej osobe ako vlastníkovi pôdy, teda ich matke, ktoré tvrdenie opierali o rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 3 Cdo 15/97 a sp. zn. 3 Cdo 21/2000. Ako listinný dôkaz pripojili písomné potvrdenie MV SR, ŠA v Nitre, pobočka Komárno, z ktorého vyplýva, že v spise ONV v Komárne Fin 4/1795/1969 zo dňa 25.10.1969 sa doručka adresovaná H. G. rod. K. nenachádza. Preto žiadali rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení navrhol odvolanie ako neopodstatnené zamietnuť. Okrem skutkových okolností prípadu poukázal i na to, že nakoľko išlo o mimoriadny opravný prostriedok, „protest prokurátora“, potvrdením rozhodnutia ObPÚ Komárno rozhodnutím KPÚ v Nitre a zamietnutím žaloby KS v Nitre vec bola vrátená na nové konanie. Zrušením uvedených troch rozhodnutí by zostalo v platnosti rozhodnutie, voči ktorému smeroval protest prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c veta prvá a § 212 ods. 1 OSP) prejednal toto odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP a § 250f ods. 1, 2 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Predovšetkým Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že predmetom preskúmacieho konania v danej veci je zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov vydaných na základe vyhovenia protestu prokurátora.

Protest prokurátora je právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (§ 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o prokuratúre“/).

Podľa § 24 ods. 1, 2 zákona o prokuratúre konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „správny poriadok“) upravuje konanie o proteste prokurátora v oddiele 4 štvrtej časti označenej ako „Preskúvanie rozhodnutí“, konkrétne v ustanovení § 69.

Podľa § 69 ods. 1 správneho poriadku, ak sa protest prokurátora podal na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu.

Inštitút protestu prokurátora ako mimoriadny opravný prostriedok slúži predovšetkým na odstraňovanie nezákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy – na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím. Podaním protestu prokurátora vzniká právny vzťah medzi správnym orgánom a prokurátorom. Základným obsahom tohto vzťahu je právo prokurátora žiadať vybavenie protestu (zrušiť právoplatné rozhodnutie alebo ho nahradiť novým, ktoré bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi) a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora.

Správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má dve možnosti – buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhovie resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok (§ 69 ods. 4 správneho poriadku).

Keďže predmetom odvolania (rozkladu) je rozhodnutie o proteste prokurátora t. j. len rozhodnutie vydané v konaní upravenom v § 69 správneho poriadku, v odvolaní (rozklade) nie je možné napadnúť rozhodnutie vydané v správnom konaní o základnej veci. Odvolanie sa teda pripúšťa len v otázke, či sa protestu prokurátora malo alebo nemalo vyhovieť.

To obdobne platí aj pre súdne preskúvacie konanie, pričom súd skúma najmä to, či protest prokurátora bol podaný oprávneným subjektom, či bol podaný v zákonom stanovenej lehote a či dôvody v ňom uvedené nevybočujú z rámca zákona.

Jednou z podmienok postupu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodnutie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“, t. j. preskúvania zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov je, že návrhom napadnutým rozhodnutím a postupom správneho orgánu došlo k ukráteniu na právach tej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá tento návrh podáva (§ 247 ods. 1 OSP), ako aj že ide o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

Z tohto pohľadu by sa mohlo javiť, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bolo v rámci autoremedúry zrušené jeho predchádzajúce rozhodnutie s tým, že vo veci bude rozhodované znova, nemení nič na subjektívnych právach účastníkov správneho konania, pričom neskoršie správne rozhodnutie vo veci samej môže byť napadnuté na súde opravným prostriedkom podľa § 5 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a § 250I a nasl. OSP.

Vychádzajúc však z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 43/03, I. ÚS 3/01, I. ÚS 37/95) požiadavka zakotvená v čl. 46 ods. 2 ústavy nemôže byť závislá od toho, v akom type (druhu) správneho konania (riadneho alebo mimoriadneho) sa rieši spor o právo, ktorý vzhľadom na svoju povahu nemôže byť vylúčený z právomoci súdu.

Z týchto dôvodov môže byť predmetom preskúmania súdom aj právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydané v konaní, ktorým bolo vyhovené protestu prokurátora. Predmetom preskúmania súdom v tomto prípade môžu byť ale iba rozhodnutia vydané v konaní o proteste prokurátora, nie pôvodné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré bolo

protestom prokurátora napadnuté; úlohou súdu v takomto preskúmovacom konaní nie je riešiť otázku zákonnosti predchádzajúceho rozhodnutia z hľadiska jeho obsahu.

Nakoľko ustanovenie § 247 ods. 2 OSP dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, a žalobcovia sa domáhali preskúmania rozhodnutia žalovaného v konaní o proteste prokurátora, predmetom súdneho preskúmania súdom v prejednávanej veci mohla byť len zákonnosť tohto rozhodnutia resp. aj zákonnosť rozhodnutia obvodného pozemkového úradu, ktorým vyhovel protestu prokurátora, a tiež iba z hľadiska, či protestu prokurátora malo alebo nemalo byť vyhovené. V tomto preskúmovacom konaní nemohlo byť úlohou súdu riešiť otázku zákonnosti pôvodného rozhodnutia z hľadiska námietok žalobcov. Všetky tieto námietky žalobcovia môžu uplatniť v novom správnom konaní, v ktorom obvodný pozemkový úrad bude znova rozhodovať o ich reštitučnom nároku.

Vychádzajúc z obsahu protestu prokurátora, ktorý prokurátor na základe listinných dôkazov odôvodnil tým, že neboli dodržané ustanovenia zákona č. 503/2003 Z. z., ani odvolací súd nevzhladol nijaký dôvod, pre ktorý by nemalo byť protestu prokurátora vyhovené. Nepochybil preto ani krajský súd, keď žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcov v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a z týchto dôvodov napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 246c veta prvá a § 250k ods. 1 tak, že žalobcom nepriznal ich náhradu, pretože neboli v tomto konaní úspešní a žalovanému preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania žalobcov žiadne trovy nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 21. januára 2009

**JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth